

ACO ACCIÓ CATÒLICA OBRERA

PLA DE CURS

2021-2022

SEMBREM GRANS DE MOSTASSA AVUI

(cf. Mt 13,31-32)

Índex

Calendari del curs 2021-2022.....	3
Introducció.....	5
Xerrada quim cervera jornada general aco 2021.....	7
A.Mirada inspirada holística i des de baix (veure).....	9
B. Il·luminació evangèlica i espiritual (jutjar).....	27
C. Sentir I Obrar: Què Hi Podem Fer? (Actuar)	32
Annex 1.....	38
Annex 2.....	41
Annex 3.....	43
Bibliografia.....	49

Calendari del curs 2021-2022

	12 D'OCTUBRE Jornada General 2021	13 DE NOVEMBRE Jornada de Formació 2021
22-23 DE GENER Trobada de Responsables (jornada de dos dies per treballar el XIIè Consell) 2022	26 DE FEBRER Jornada d'estudi de la POC 2022	19 DE FEBRER O 5 DE MARÇ Jornada de Consiliaris i Consiliàries 2022
	13 DE MARÇ Jornada d'Iniciació 2022	14-17 D'ABRIL Setmana Santa 2022
29 D'ABRIL Jornada de Comunicació 2022	22-26 D'AGOST Exercicis d'estiu 2022	18-20 DE NOVEMBRE XIIè Consell 2022

→ Introducció

PLA DE CURS 2021-2022

Sembrem grans de mostassa avui (cf. Mt 13,31-32)

Davant tenim un nou curs amb la motxilla plena de grans de mostassa que cal sembrar. Com a horitzó, el XII Consell General del 18 al 20 de novembre del 2022. Com a mitjans, el treball dels grups aprofundint les propostes dels documents corresponents (Carta econòmica, Document d'Identitat, Normes de funcionament i d'organització, pistes d'actuació, pla de curs). I com aliment, Jesucrist que ens convida cada dia a sortir a sembrar en la realitat que ens ha tocat viure.

Per això, més que mai és un goig posar-nos mans a l'obra perquè aquesta tasca de preparació no sigui només d'uns quants militants sinó de tots i totes que formem part de l'ACO com una família. Ja des del començament estem cridats i cridades a pujar-nos les mànigues perquè els grups, les zones i les diòcesis puguin aportar el seu granet de sorra per a enriquir tots els documents proposats. Totes les esmenes, canvis i propostes seran benvinguts als grups de treball que faran una proposta final de cara al Consell.

Cal subratllar que els materials de treball estan pensats per ser uns mitjans de punt de partida perquè no sabem com anirà bufant l'Esperit en el cor de cada persona, grup, zona, diòcesi. "El vent bufa allà on vol; en sents la remor, però no saps d'on ve ni on va. Així mateix passa amb el qui neix de l'Esperit." (Joan 3,8). Tornem a dir que tot plegat són propostes que venen d'aquesta necessitat de posar-nos al dia perquè no ens quedem enquistats en el passat i l'espiral estructural del Moviment que sempre ha d'estar viu en l'avui. Han d'empentar-nos a sortir i sortir-nos d'esquemes i plantejaments que fan olor a caduc per arribar a ser aquest autèntic Moviment evangelitzador. "Però vosaltres, no és pas això el que heu après del Crist, si és que realment heu escoltat el seu anunci i heu estat instruïts per ell. Així, doncs, segons la veritat que ve de Jesús, renunciieu al vostre comportament passat i despulleu-vos de l'home vell que es va destruint rere els desigs seductors; renoveu espiritualment el vostre interior i revestiu-vos de l'home nou, creat a imatge de Déu en la

justícia i la santedat que neixen de la veritat.” (Efesis 4,20-24)

En concret, el Pla de curs d'enguany que tenim a les nostres mans, sota el lema “Sembrem grans de mostassa avui”, ha de ser un veritable complement evangèlic. No s'ha d'esdevenir un afegitó que ens faci nosa a la feina de preparació personal i grupal de cara a la cita de tot el Moviment al novembre del 2022. Una preparació que ha d'ajudar-nos com a militants i consiliaris a escoltar Jesús Sembrador que mai es cansa de convidar-nos a fer revisió de vida del nostre paper evangelitzador a l'actualitat en el món obrer. Sempre tenint en compte la nostra identitat, espiritualitat, estructura, organització, tarannà, formació, pluralitat eclesial... Cada quatre anys gaudim de l'oportunitat de fixar-nos conjuntament, amb una mirada crítica i renovadora des de l'Evangelí, el recorregut sembrador fet per part de l'ACO General a la crida del Crist.

Així, doncs, la realitat de sembra que, ja el mateix Quim Cervera ens proposa en la seva aportació en clau de revisió de vida a la nostra Jornada General del 12 d'octubre, ha de venir determinada per l'actitud oberta i esperançadora dels qui ens considerem sembradors i sembradores. Els grans de mostassa ens han d'ajudar a acceptar des de la humilitat la capacitat d'allò petit que ha de fer un procés que ja no depèn de nosaltres. “Amb el Regne de Déu passa com quan un home sembra la llavor a la terra: tant si dorm com si està despert, de nit i de dia, la llavor germina i creix, sense que ell sàpiga com. La terra, tota sola, dona fruit: primer brins, després espigues, i finalment blat granat dins les espigues. I així que el gra és a punt, aquell home fa córrer la falç, perquè ha arribat el temps de la sega.” (Marc 4,26-29).

Finalment, ens animem a descobrir que la figura del sembrador i del gra de mostassa s'abracen en aquest Pla de curs. Assaborim-ne, des de la conversió, entre tots i totes la missió de l'ACO amb el missatge de Jesús que sempre és actual. “Els proposà encara una altra paràbola: Amb el Regne del cel passa com amb el gra de mostassa que un home va sembrar en el seu camp: la mostassa és la més petita de totes les llavors; però, quan ha crescut, es fa més gran que les hortalisses i arriba a ser un arbre; fins i tot vénen els ocells del cel a fer niu a les seves branques”. (Mateu 13,31-32).

XERRADA QUIM CERVERA

JORNADA GENERAL ACO 2021

Sembrem grans de mostassa avui

(cf. Mt 13,31-32).

A. Gramsci

“El pessimisme de la raó i l’optimisme de la voluntat”

I hi afegeixo, parafrasejant Gramsci: l’agnosticisme i escepticisme de la raó i l’optimisme de la fe, l’esperança.

A. Gramsci

“El vell món es mor, el nou món tarda en aparèixer i en aquest clarobscur sorgeixen els monstres”.

Som “ploraneres” del món, el paradigma que mor, hem de fer molts dols i a la vegada som “llevadores” del món, paradigma nou que neix, de nous valors, estructures, visions inclusives i alliberadores que comencen a aparèixer en diferents llocs i situacions, i encara no sabem si neix bé, de quin gènere és..., el que ens pot crear angoixes, ansietats, inseguretats, pors, impaciències, desigs...

A. MIRADA INSPIRADA HOLÍSTICA I DES DE BAIX (VEURE)

En l'observació, a banda dels coneixements de sociologia i una mirada evangèlica, m'han inspirat un conjunt de persones que ens han deixat i que han estat grans testimonis referents i que aniran apareixent.

Jaume Botey:

“Amb la lògica d'allò petit aturarem el globalisme sense ànima.”

“Adaptar-se a la realitat pot ser una excusa per no lluitar per transformar-la”.

1. Punt de partida

M'he decidit per les **necessitats**, ja que penso que és bàsic donar una profunda mirada al que necessitem els humans i com caldria respondre-hi de manera molt més equitativa. Les necessitats bàsiques humanes són per tots els humans, però cadascú les sent, experimenta i percep de diferent manera, on hi intervenen molt les circumstàncies en què es troba cada persona, la seva classe social, gènere, ètnia, edat... I per això desitgem “a cadascú segons les seves necessitats”. També és interessant l'anàlisi de la situació social, i el tinc fet i em comprometo a fer-ho arribar si interessa.

Així que anem a veure com estan **les necessitats humanes** avui dia a casa nostra i al món, i observades des de les necessitats “dels de baix”: els humils, senzills, explotats, oprimits, vulnerables, exclosos dels països dependents i del nostre mon: el “precariat”.

Quines necessitats bàsiques, doncs, tenim els humans i en quina situació es troben avui dia?

1. **Aliment**-menjar i beguda: mal repartides, fam, escassetat d'aigua... i per altra banda dietes, alimentació alternativa.
2. **Cura del cos**: culte al cos, gimnàstica i altres formes orientals de tenir cura del cos, medicina convencional en valor i també

medicines alternatives, addiccions, alcohol, droga, joc... I a la vegada cossos violentats, dificultats per afrontar el sofriment i la mort i augment dels suïcidis.

3. **Vestit** pel manteniment de la temperatura del cos i la protecció física. Està molt condicionat per la publicitat, el consumisme, les modes, i hi ha molta desigualtat, reciclatge, roba usada al tercer món.
4. **Habitatge i el dret a la ciutat o poble i a l'espai:** els habitatges són aixopluc, aïllament, connexió: vivendes unifamiliars; mana la gran propietat; desnonaments injustos; pisos buits i gent sense vivenda, vivint al carrer o en habitatges indignes; l'habitatge és car, els lloguers cars; hi ha ocupacions de diversos tipus. És un escàndol d'un dret no realitzat.
5. **Treball** inestable: està mal pagat, és precari, indecent, no està ben repartit ni per capes socials, ni per edats, ni per gèneres, ni al llarg d'una vida personal.

El valor treball està canviant, s'està depredant. És poc percebut com realització de la persona, com servei a la comunitat (visió protestant-calvinista, centro-europea i judeo-catalana) i cada cop més és un instrument, un mitjà per adquirir diners, no tant per invertir i crear més riquesa a repartir, sinó per plaer o/i per les alienacions. Ens trobem en un retorn de la concepció del treball com càstig-tortura (visió mediterrània). Hi ha també la recerca d'un treball més cooperatiu, en equip, autogestionat.

6. **Descans:** el dormir bé, les vacances, les jubilacions... no són iguals per tothom. Ens trobem en una distribució desigual del temps entre homes, dones i infants, joves, adults i gent gran.
7. **Lleure:** també discriminat segons capes socials. És, en força part, alienant, deshumanitzador (alcohol, droga, nit, esports-culte al cos i ple d'interessos econòmics, una forma més

d'extreure'ns diners). I que ha esdevingut una mercaderia, un negoci. Es promociona poc el lleure instructiu, cultural, humanitzador... S'observa ara amb les queixes dels negocis del lleure nocturn. No es plantegen ni les causes de la tendència a aquest tipus de lleure, ni alternatives diferents i més humanes pels joves.

8. **Eliminació dels residus:** han de fer un llarg recorregut. Cal reciclatge, reparació, reutilització...
9. **La seguretat física** —valor cada cop més important— que ha portat a crear ginys mortífers, empreses d'assegurances, d'alarmes, policia... Anem vers una híper-seguretat? (gossos, alarmes, blindatges, protecció de dades-quan saben tot de nosaltres i ens controlen...). Amb la pandèmia s'ha debatut el dilema seguretat o llibertat.
10. **Relacions sexuals:** canvis de sexe; diversos gèneres; orientacions sexuals diverses, encara algunes mal vistes; tipus diferents de famílies. Són canvis que poden anar molt enllà.

Hi ha relacions sexuals dins i fora de la parella i de la família, i manipulació de la relació sexual, com relació de poder, sobre tot per part dels homes, maltractes, violència...

Moltes dificultats de la gent jove per trobar parella estable.

Pes social dels LGTBIQ: Lesbianes, Gais, Transsexuals, Bisexuals i Intersexuals.

11. **Reproducció:** control de la natalitat, reproducció assistida, adopcions, avortaments...

I a més d'aquestes necessitats materials, n'hi han d'altres de no tant visibles i generals, però molt importants.

12. **Salut-valor molt important sempre i arreu**, —i s'expressa en totes les enquestes— física, psíquica, emocional, espiritual, relacional, social i mental. Salut integral.

Augmenten les malalties emocionals, psico-somàtiques, depressions, ansietats, insatisfaccions, angoixes, al·lèrgies. La situació dels malalts mentals és precària. Encara no s'ha estudiat prou el cervell i, per tant, costa afrontar les malalties neurològiques: Alzheimer, demència senil..., que provoquen molt de dolor a la persona i al seu entorn. Apareixen noves malalties, virus, pandèmies...

Augmenten també les propostes d'auto-ajuda.

Hi ha un desig de benestar, de plaer, de festa i de satisfaccions immediates i ràpides, de viure el present.

Hi ha poca resistència als fracassos i frustracions (societat que valora més l'èxit).

Poca valoració de l'esforç i valoració del que es posseeix, dels mèrits i del que es fa i no tant del que s'és.

Bon sistema de salut però amb professionals estressats, dedicats, amb pocs recursos per les retallades de fa temps....

Es cerca el no dolor.

Davant de noves pandèmies i malalties caldran serveis públics de salut robustos.

13. **Educació i Formació:** Ens trobem ja en una discriminació bàsica, pre-escolar i aliena a l'escola, donada per la classe social i família, vivenda, no igualtat d'oportunitats. L'escola fa el que pot, se li exigeix molt i s'hi deleguen moltes responsabilitats, però no és ingredient clau per la igualtat d'oportunitats o per l'ascens social.

Encara perdura el debat entre llibertat d'escollir ideari i escola gratuïta per tothom, entre escola concertada, privada, pública: és un debat força fals i allargassat en el temps, sense anar a fons.

Observem:

- canvis interessants en els models escolars
- mestres mal pagats
- aules amb masses alumnes
- les escoles especials i les UEC-Unitats d'Escolarització Compartida —haurien de ser el model per tot el sistema escolar
- universitat cara i dificultat d'accés a les capes treballadores
- poca relació entre món escolar-universitari i empreses, ONG, voluntariat i sindicats obrers
- crisi del sistema escolar, innovacions pedagògiques, creativitats, models educatius nous, en recerca...
- segregació escolar
- devaluació de les titulacions acadèmiques
- dèficit de coneixements en l'alumnat
- sobreexplotació dels docents
- escoles d'elit per aprendre a manar millor
- força fracàs escolar...

Ens preguntem per a què l'escola? Per preparar pel treball, quan aquest està en continu canvi? Per socialitzar? Per adaptar-se al sistema? Per instruir? Per humanitzar? Per desenvolupar les persones el que porten dins?

Cada cop més cal una formació i aprenentatge permanents.

L'escola propicia la selecció social: el fracàs es concentra en els fills/es del precariat i l'èxit en els d'estatus alt, i això produeix l'efecte d'una selecció laboral que es presenta com si fos natural. Caldria una escola realment compensatòria

que oferís més recursos als desfavorits perquè la igualtat d'oportunitats és ficció quan es parteix d'orígens socials tan diferents. Les desigualtats es legitimen a través de la ideologia de l'individualisme, la competitivitat i la meritocràcia.

Caldria una escola on els mestres també aprenen i els alumnes també ensenyen.

14. **Serveis socials:** Estan col·lapsats, amb un baix grau de reivindicació dels treballadors socials —ansietats, angoixes, depressions...— que els hi arriben totes les situacions extremes socials, les víctimes de les injustícies socials.

Per a què el treball social? Aguant? Sostenidor? Tapar els forats del sistema? Cal denunciar assistencialisme?

Hi ha un dèficit en el treball comunitari: relació amb el voluntariat, societat civil, ciutadania...

15. **La construcció de les Identitats:** sobre tot en èpoques joves: de gènere, orientació sexual (tot molt canviant), familiar, ètnica, de classe, política, religiosa, ideològica, nacional, esportiva... Es manipula al servei d'interessos econòmics.

El consum, el que es consum (marques, tipus d'objectes, preus...), com i on es consum i la imitació dels comportaments de les capes mitjanes-altes, està substituïnt el treball (que és variable i perd valor) com a factor d'identificació.

16. **La Mobilitat:** constatem l'aparició de noves formes de transport: patinets, bicicletes-carrils bici, bicing... i altres tipus diversos de vehicles individuals; un tràfec col·lapsat sovint, amb molts cotxes i insuficient transport públic, amb problemes en els trens de rodalies, el conflicte dels aeroports...

En l'urbanisme: concentració en grans ciutats-dormitori (fet migratori), trencant fins i tot les famílies.

17. **La Comunicació:** mòbils, tauletes, xarxes socials... La comunicació cada cop té més importància i tota entitat es planteja l'estratègia comunicativa.

Ens venen comunicació a través del mòbil, YouTube, Facebook, Twitter... per estar informats (i de fet estem desinformats, amb massa informació i poc crítica) i comunicats, per afavorir i enriquir les grans empreses i bancs.

18. **Les Relacions Interpersonals:** són indispensables per la construcció de la identitat: per un jo, cal un tu, el diàleg, la conversa a fons, l'amistat, la sociabilitat, la creativitat...

Són necessàries per sobreviure, i necessitem dels afectes... La nostra societat cada cop valora més el contacte, fins i tot físic. Ho hem notat en les restriccions que ens han produït els confinaments per la pandèmia.

Hi ha violència, competitivitat arreu, racisme, xenofòbia i que cal afrontar amb cultura de pau, diàleg... Les relacions esdevenen sovint superficials i interessades i per això hi ha també recerca de relacions més estables.

A nivell familiar hi ha canvis en les relacions de parella, de pares-mares-fills, avis-nets, models familiars diferents, sobreprotecció o abandó dels fills, dificultats dels pares per posar límits als fills, masclismes, homofòbies, violència domèstica; canvis del paper de la dona, emancipació, feminisme; soledat de la gent gran, poc respecte quan són font de saviesa i experiència...

19. **La vida associativa:** Per a tothom és important participar de grups, associacions, entitats... pel sentit de pertinença, tan necessari sobre tot per la construcció de les identitats entre els joves i per tothom. Amb la pandèmia això s'ha tallat, produint malalties mentals, suïcidis, mancances afectives, de socialització...

Observem una manca d'implicació associativa, de consciència social, tot i que Catalunya té una societat civil molt desenvolupada amb un voluntariat social important (jubilat, pre-jubilat, joves...).

També observem l'aparició de nous moviments socials (marees, reivindicacions locals a vegades massa localistes, fragmentades, moltes associacions per temes concrets...).

Els models (de gestió, metodologia, de plans estratègics, d'augment de beneficis, de control de la producció, de treballar per objectius materials, els protocols, les normatives cada cop més abundants i complexes, la visió binària digital del sí o no, sense matisos...) de les empreses amb afany de lucre s'aplica a les empreses del tercer sector, d'economia social, a les fundacions, associacions, entitats, ONG amb alguns aspectes positius, però això produeix un augment de la necessitat de dedicar-se a fer memòries, justificar-les, cada cop de forma més complicada i les petites associacions no poden així mantenir-se... A més, no són entitats amb afany de lucre, el primer són les persones i és indegut aplicar esquemes empresarials capitalistes.

Els conflictes en la família, grups, associacions, entre territoris, ètnies, cultures, religions i la política afecten la vida associativa. Ara bé, formen part de la condició humana i també ens ajuden a créixer, a desenvolupar pròpies potencialitats amagades, a canviar esquemes mentals, a renunciar i a crear noves oportunitats. Els conflictes no s'han d'evitar, ni inhibir, ni oblidar, ni ignorar, cal afrontar-los evitant l'agressivitat, per la via pacífica.

20. **El construir un Projecte vital, d'acció...:** és molt necessari per treure l'energia vital en bé d'un mateix, dels altres i per aportar a la societat quelcom de bo.

S'adultera a base d'oferir accions heroiques, de caire sobre tot masculí, dures, a vegades cruels i violentes per canalitzar les

energies en joves i adults, per materialitzar la ràbia continguda, els fracassos, les marginacions socials, els menyspreus, amb líders carismàtics fonamentalistes sectes, o terrorismes... (importància de moviments juvenils alternatius a tals adulteracions del projecte).

21. ***L'adquirir i seguir uns valors, una utopia, una espiritualitat, unes conviccions profundes i motivacions, un sentit de la vida (cultura):*** relacionat amb la necessitat anterior. Constatem la crisi d'uns valors, l'aparició de nous valors: individualisme, raó-tècnica-ciència, progrés material, emotivitat, esoterisme...
22. ***Necessitat de narrativa (cultura)*** de contes, llegendes, relats, expressió del que sentim, vivim, cosmovisions, mites i utopies per donar sentit.
23. ***Necessitat d'estimar:*** a un mateix (diferent de l'egoisme), a una altra persona, a la família, als amics/gues, als grups, a la societat, a la natura...
24. ***Necessitat de sentir-se estimat,*** valorat, reconegut, perdonat per una altra persona, pels altres, pels grups, per la societat, per la natura, per Déu...
25. ***Necessitat de ser lliure, de sentir-se lliure,*** alliberat de pors, prejudicis, esquemes mentals tancats, passions inhumanes, culpabilitzacions, normes i lleis interiors i exteriors...

Per totes aquestes necessitats es necessiten temps i espais.

En resum: augment de la desigualtat i de la pobresa i degradació de la natura i necessitat de respostes positives a tal situació, evitant les violentes i destructores de la persona.

Sor Genoveva Masip:

“Les necessitats són moltes i els nostres voluntaris posen l’amor allà on es necessita. Tots ens necessitem l’un a l’altre.” “Fes un acte d’amor incondicional cada dia, sense esperar res a canvi.”

Pere Casaldàliga:

“S’ha de fer política, sí senyor, i no es pot fer religió veritable, sobretot religió cristiana, si no es fa també política (...) Si no em preocupo de la terra, de la salut, de l’educació, de les comunicacions, fins i tot de les vacances per descansar, no m’estic preocupant de la vida humana.”

“La Utopia ens obliga a anar trencant esquemes (...) Hauríem de trencar una sèrie d’esquemes que tenim al cap i al cor que no corresponen al Déu de la vida. Perquè Déu no va fer motllos, ens va fer lliures d’esperit”.

2. Canvis però no EL CANVI

- Observem molts canvis tecnològics, geo-econòmics, ambientals, socials, polítics, culturals, religiosos, ètics, de gènere, antropològics (allargar la vida fins els 130 anys, evitar malalties congènites, els càncers, les malalties del cervell encara estan a les beceroles però s’avançarà, incorporació de pròtesis, millorar la visió, l’oïda, la mobilitat, la memòria... però potser només això serà per uns quants?: què es considerarà ésser humà? —diu Àngel Castiñeira)...

El problema antropològic més important avui dia: Com fer-nos proïsmes, pròxims, i actuar com a tals (paràbola del Bon Samarità) amb els empobrits de l’ Àfrica, Àsia, Amèrica Llatina, amb els immigrants d’aquests continents que habiten entre nosaltres i amb el nostre quart món dels vulnerables i exclosos.

Les dues qüestions mundials més importants

- **Qüestions ecològiques:** estem interconnectats en el cosmos, la societat i en tota vida. Formem part de la natura. Des de fa segles es dona una forta depredació de la natura, i ara hem d'afrontar el canvi climàtic, la transició energètica, l'aparició de noves malalties, pandèmies... Els Moviments ecologistes intenten redefinir la relació amb la natura i passar de l'explotació il·limitada dels recursos per enriquir uns pocs, al respecte de la natura, font de vida, al control col·lectiu dels recursos, a la regeneració de la terra i la no mercantilització dels bens i serveis bàsics.
- **Qüestions socials:** el deute extern, l'augment de la desigualtat i la pobresa: els aliments, l'aigua, l'energia, els recursos, els diners, els béns, el treball, el temps, la salut, l'educació i els serveis estan distribuïts molt injustament. Els moviments socials (Renda Universal, Renda Mínima, Marees...), sindicats, partits d'esquerres, ONG, fundacions, Càritas, hi intenten respondre, no amb poques dificultats, desencerts, impotències i manca de recursos.

- Els canvis són profunds i, a més, més ràpids, accelerats, exponencials i imprevistos, no programats, el que dificulta la resposta.
- No estem en una etapa de canvis, al món, a Europa, a Espanya, a Catalunya, sinó en un canvi d'etapa profund. Estem vivint canvis accelerats, ràpids, sorprenents, a vegades incomprensibles, difícils d'assumir a nivell social, econòmic, polític, cultural i religiós.
- Estem assistint, com espectadors i actors, a un conjunt de "dols" que hem d'anar fent del que va desapareixent i morint ("ploraneres") i a la vegada som "llevadores" del que neix, sense saber encara ben bé com serà.

- Però EL CANVI desitjat, no arriba, és a dir : LA FI DE LA DESIGUALTAT, DE LA POBRESA I DE LA DEPRDACIÓ DE LA NATURA.

“La pobresa no és natural, és creada per la persona humana i pot superar-se i erradicar-se mitjançant accions dels éssers humans. I erradicar la pobresa no és un acte de caritat, és un acte de justícia”
Nelson Mandela (1918-2013)

3. Causes

- **La mateixa diversitat de la humanitat:** les qualitats, la capacitat i habilitats personals físiques, psíquiques, intel·lectuals, espirituals, diferents; les diferències entre homes, dones i altres identitats de gènere i entre ètnies, cultures, llengües, cosmovisions, i de situacions familiars, geogràfiques demogràfiques, nivell instrucció, classes socials...
- **Les tendències de la condició humana:**
 - l'egoisme; l'afany de poder i de dominar l'altre; les pors; les inseguretats; l'afany de propietat; la superioritat/inferioritat; l'avarícia; l'odi; l'agressivitat i la violència; l'enveja; la venjança; els racismes i les xenofòbies... Són com pecats originals? Instints primaris, vicis, pecats capitals? Hem de mirar de no caure en la ingenuïtat sobre la condició i l'espècie humana depredadora, sobre els instints primaris (cervell reptilià) que tots tenim, i contenim o no. És el misteri de la iniquitat incrustat en els nostres cors i en les estructures socials.
 - l'amor i els bons esperits, les actituds, els valors, les creences, cosmovisions, motivacions, conviccions que

flueixen i traspuen veritat, bondat i bellesa, que aporten dignitat, humilitat, solidaritat, justícia, igualtat, pau, llibertat, creativitat, interès gratuït pel bé de tothom, i inspiren la construcció d'uns altres models econòmics, polítics i culturals, amb una nova consciència justa i planetària i una nova espiritualitat. Pels cristians, persones religioses i espirituals, dins de tal esperit hi ha la qualitat humana profunda i absoluta, l'esperit diví de l'Amor i de la Vida.

• **Els canvis produïts fa entre 6.000 i 8.000 anys en el Neolític:**

- El patriarcat amb una divisió sexual de treball que encara perdura. El feminisme, com esperança-llum, l'ha posat en qüestió.
- L'aparició dels exèrcits per protegir les collites i els ramats i per resguardar les propietats privades. El pacifisme, com esperança-llum l'ha posat en qüestió.
- El maridatge estat-religió i la casta sacerdotal per demanar l'ajut dels déus i apaivagar les seves ires per tal que hi hagi bones collites. La laïcitat, com esperança-llum, l'ha posat en qüestió.
- La domesticació, explotació i depredació de la natura, originada en aquesta època i que ha anat en augment (amb les revolucions industrials i tecnològiques) i ens han portat al canvi climàtic, a les dificultats per accedir a l'aigua i als aliments d'una bona part de la població mundial, els gasos tòxics, la contaminació, la desaparició d'espècies, les radiacions nuclears, l'acumulació de brossa... L'ecologisme, com esperança-llum l'ha posat en qüestió.
- En el neolític es va desenvolupant un sistema axiològic (de valors) fonamentat en l'autoritat-submissió/obediència, en una dicotomia bé-mal i en la fecunditat vital del dolor i de la mort: mites religiosos que s'expressen en un llenguatge fonamentat en els ritmes de la natura, de l'agricultura, d'unes societats pre-industrials. Avui dia en una societat industrial, del

coneixement, de la tècnica, de la informació, de la innovació i de la comunicació, aquests mites ens resten buits i tenim el repte de cercar la qualitat humana profunda amagada en les savieses de la humanitat i posar les bases de valors que tenen per construir nous mites que ens ajudin a donar sentit a la vida i a la nostra supervivència (qualitat humana, dimensió absoluta o espiritualitat). L'agnosticisme, l'ateisme i altre formes de pensament desmitifiquen els llenguatges religiosos.

• **La revolució industrial i les posteriors revolucions**

tecnològiques que sempre comporten canvis en les classes socials, en l'economia, la política i la cultura.

- Una nova tecnologia, ha portat generalment i normal, a canvis socials, econòmics, polítics, culturals i religiosos (el ferro per caçar, l'agricultura, la ramaderia —el neolític—, la roda, la màquina de vapor, el motor d'explosió, i avui dia, l'era digital: els ordinadors, els mòbils, la cibernètica, la robòtica —la 4ª revolució industrial).
- Les noves tecnologies actuals (cibernètica, robòtica, intel·ligència artificial 5G, automatització de tasques informatives, administratives, directives, de cura, domèstiques, manuals, algorismes...), també, com sempre, ens han portat a noves formes de comunicació humana, interpersonal i social. Les administracions de l'Estat, les assegurances mèdiques, les grans empreses, els bancs poden controlar-nos molt, manipular dades, poden saber dades nostres des del punt de vista emocional, identitari, laboral i hàbits dietètics, sexuals, de viatges, visites culturals, consum, fins i tot més que nosaltres mateixos (extret d'Àngel Castiñeira).
- Els nous mitjans de comunicació, les xarxes socials, internet, estan transformant les transaccions econòmiques, les convocatòries polítiques, les formes d'accions política, l'ètica, les normes, els valors i les creences, els principis i els esquemes mentals en què estàvem acostumats a basar-nos.

- La nova revolució científica-tècnica és una de les causes majors de tots aquests canvis que vivim. Un canvi d'etapa, semblant a la del Neolític i més profunda que la que va produir la primera (màquina de vapor) i segona (motor d'explosió) revolució industrial.

• Els grans mitjans de comunicació i d'informació

- són, de fet, “empreses de publicitat de productes (materials, culturals, espirituals...)”.
- són molt més poderosos.
- estan dominats pels grans poders econòmics multinacionals.
- són la institució-eix de la cultura dominant actual, i han substituït les institucions-eix que eren les esglésies en la època de cristiandat.
- configuren els models, les actituds, els pensaments, els sentiments i les accions de les persones i dels grups humans.

- El Sistema capitalista que reforça las tendències individualistes, pel seu esperit-motor, l'ètica calvinista (sentir-se salvat si es té èxit en l'empresa i s'inverteix per un bé social). El capitalisme es fonamenta en l'afany de lucre i és reproductor de desigualtat, i és depredador de la natura, destructor de vida. Subordina els drets de les persones (els drets dels treballadors i de tot el precariat) als drets de les empreses/del capital i disciplina així la vida de les persones, el que provoca incertesa i inseguretat en la població, la fa més dòcil i submissa, desactiva la democràcia i fragmenta la societat (extret d'Antoni Soy).

El seu correlat polític és la democràcia liberal (i a vegades la dictadura, segons convé). Avui dia el neoliberalisme (econòmic i social) i l'autoritarisme estatal s'alien per anar conjuntament contra la democràcia. L'autoritarisme antidemocràtic és la

condició indispensable del desplegament de l'anomenada llibertat a competir, i de la fase actual del capitalisme que necessita de més control polític de la població (contra la democràcia participativa) per desenvolupar-se.

El seu correlat cultural és el liberalisme, la modernitat que té com a màxims valors: la raó científico-tècnica, l'individu, el progrés, i més actualment en la "ultramodernitat": la comunicació, la informació, el coneixement, l'experiència, l'afectivitat, l'espiritualitat individual... El capitalisme s'ha fet l'amo del món i no té alternatives globals madures, ni teòriques, ni pràctiques. Certament, que va presentant les seves esquerdes. Té crisis cada cop més seguides i més profundes, fins quan? Quan serà la darrera? No se sap. Cada cop hi ha més consciència popular de les esquerdes però encara amb impotència. Hi ha molts moviments socials que apunten vers un altre sistema econòmic però encara estan poc connectats entre ells.

Arcadi Oliveras:

“Cal abolir el capitalisme, perquè crec que és un sistema pervers que mata vides. I tot el planeta.”

Byung-Chul Han, *Psicopolítica*:

“Aquell que fracassa en la societat neoliberal del rendiment es fa a si mateix responsable i s'avergonyeix, per comptes de posar en dubte el sistema. En això consisteix la intel·ligència especial del règim neoliberal (...) En aquest règim de l'auto-explotació un dirigeix l'agressió vers un mateix. Aquesta auto-agressivitat no converteix a l'explotat en revolucionari, sinó en depressiu”.

L'economista Niño Becerra ha augurat que la fi del capitalisme seria entre el 2060 i el 2070. Però l'important no és la data. Pot ser el 2080. El que sí que és evident és que el capitalisme tindrà el seu final.

- **L'evolució del sistema en el neo-liberalisme i la globalització:**
 processos financers, comercials, publicitaris, dels transports, tecnològics, ecològics, laborals, migratoris, empreses multinacionals, grans negocis mundials de les armes, el joc, el lleure i l'entreteniment, la droga, el sexe, els mitjans de comunicació,...La globalització s'ha desmarxat (l'afany de lucre l'ha portat on som) i estem en un col·lapse financer, internacional, amb un deute impressionant (Xina com a principal actor avantatjat per la seva economia dirigida) .Venim d'un sistema bipolar econòmic-polític (EEUU i URSS) i hem anat vers un sistema tripolar (EEUU, UE, Japó i ciutats asiàtiques) i anem vers un sistema multipolar (EEUU-UE-Japó- països emergents: Xina- com país fonamental que va creant model i influència, i pot arribar a ser dominant- Índia, Brasil, Mèxic, Sudàfrica...) en el pla econòmic, i monopolar en el pla polític-militar (EEUU).
- **La mutació social, econòmica, política** (intercanvis i influències mútues entre organismes internacionals, terrorisme internacional...) **i cultural** (pensament únic, tecnoconeixement, xarxes socials, interculturalitat, interreligiositat, interconviccionalitat, facilitats de comunicació cultural i artística, lúdica...)

Francesc Torralba:

“Intento fer un diagnòstic, palpar quines són les dinàmiques dels nostres temps, els batecs de la nostra època. I el que observo és que la paraula que li escau més és *volatilitat*.”

4. Vers on s'encamina el planeta Terra?

- Sembla que ens encaminem vers **l'hipermercat** on tot esdevé mercaderia, tot és comerciable, i “publicitable”, fins i tot les idees, la política, els coneixements, les cosmovisions, l'art, les

religions, les espiritualitats. El mercat domina la política, hi ha més control de la població i les empreses de seguretat (les que no noten tant la crisi) adquireixen molt de pes. Anirem doncs vers **una insostenibilitat ecològica?**

Els efectes socioeconòmics i culturals del procés de mundialització del mercat capitalista que:

- obliga a incloure en un mateix sistema de producció, intercanvi i consum a tots els 5 continents
- converteix en objectes mercantils:
 - la força de treball humà directe que van substituir per robots
 - les produccions simbòliques
 - la ciència i la tecnologia en benefici dels rics
 - el conjunt de béns naturals que fins fa poc eren d'ús públic i ara s'espilien
 - una part de les espècies animals
 - i els més íntims fluxos i humors de l'Homo Sapiens
- ha frenat la configuració d'una nova esquerra alternativa
- ha creat un "exèrcit mundial de reserva" amb grans desigualtats econòmiques i demogràfiques regionals i, per tant, grans corrents migratòries intercontinentals, amb la consegüent divisió de les capes treballadores per la xenofòbia i el racisme
- xoca amb els límits naturals ecològics del planeta i no té altres solucions que les guerres o l'explotació colonitzadora del cosmos.

- També observem que anem vers **l'híper-conflicte**: davant les inseguretats, les crisis, les pèrdues de perspectiva utòpica, la manca d'alternatives, la perplexitat, les màfies corruptes s'aprofiten de la situació per acumular diner i entitats i per produir conflictes, tensions, guerres que els hi donen beneficis.

- Ara bé, cap on hauríem d'anar? Si albirem alguna esperança i alguna llum, ens podem animar en dir que hauríem d'anar vers la **híper-democràcia participativa** amb moviments alternatius com són l'ecologista, el pacifista, el feminista, els moviments de joves, de gent gran, per una cultura de la pau, de la solidaritat, l'alliberament i la germanor.

B. IL·LUMINACIÓ EVANGÈLICA I ESPIRITUAL (JUTJAR)

Començo amb unes Paraules de Mn. Manel Pousa, amic que va morir fa un any:

“Hem nascut per ser feliços en vida, no només en el més enllà.

Quan algú ha estat infeliç, quan no ha pogut viure l'amor, quan no troba sentit a la vida, quan ha delinquit i ha hagut d'entrar a la presó, segurament no és per culpa seva ni perquè sigui essencialment dolent, sinó que li ha passat alguna cosa que li ha impedit experimentar l'alegria de la vida.”

Breu reflexió evangèlica sobre la Paràbola del gra de mostassa de Mateu 13,31-32 (Mc 4,30-32; Lc 13,18-19)

Els proposà encara una altra paràbola:

--Amb el Regne del cel passa com amb el gra de mostassa que un home va sembrar en el seu camp: la mostassa és la més petita de totes les llavors; però, quan ha crescut, es fa més gran que les hortalisses i arriba a ser un arbre; fins i tot vénen els ocells del cel a fer niu a les seves branques.

La llavor de mostassa és una de les llavors més petites. En la llavor es concentra tota la vida, la creativitat, l'herència, les qualitats, la vitalitat del que serà la planta.

Quan està sembrada la llavor no es veu. Resta per un temps amagada sota terra, però segueix treballant, prenent menjar, creixent fins que emergeix a flor de terra. Viu gràcies al que l'arbre anterior li ha donat i al menjar de la terra, l'aigua i el sol.

La mostassa era considerada una “mal herba” que creix molt i molesta a les altres plantes

- La mala herba és com un incordi que sempre torna a sortir
- Encara que se la talli, se l'impedeixi..., torna i torna...
- I això és el Regne, que sempre està, i encara que se'l freni, o es vulgui fer desaparèixer, torna a sortir...
- Cal tornar a descobrir les “males herbes” actuals
- El missatge del “gra de mostassa” i del “llevat” que s'ha de podrir perquè fermenti la massa, és un missatge subversiu, no correcte, que no compleix el que està establert, que és incontrolat, que va fora de les lleis...

Els ocells (nosaltres i més persones) es senten acollits en aquest gran arbre que prové d'una cosa tan petita. Pot donar ombra, vida, niu, protecció, habitatge a molta gent.

Moltes vegades moltes accions i actituds i valors nostres, d'altres persones, de grups, de la societat, són petits, no se'ls veu, neixen i creixen i poden donar recer i afecte a moltes persones.

A vegades sentim o vivim la impotència o l'escepticisme i pensem que no hi ha res a fer, per exemple davant dels naufragis a la Mediterrània. Pensem que les accions personals, de grup, petites són poca cosa.

Però el que és petit:

- Són mostres de solidaritat que donen fruit i fan real, present, anticipant el futur que volem digne per a tothom.
- Tots som poca cosa però hem de germinar.

- Humil i senzill és el que canvia la realitat. A vegades tenim la temptació de que són els poders socials, econòmics, polítics, culturals, mediàtics o eclesials els que canviaran la realitat i no és així. Als poders socials, econòmics, polítics, culturals, mediàtics o eclesials no els interessa que la situació, les estructures canviïn ja que perdrien el seu poder i volen seguir dominant.
- Els pobres (que som tots, en diferents graus) i fràgils ens hem d'unir per transformar la realitat.
- Cal sembrar petites llavors per fer bones obres.
- El poble humil té potència per canviar la realitat: el llevat fermenta, però ha de passar per l'enfonsament, el podrir-se, l'enterrar-se (si la llavor no mor no dona fruit).
- Molts canvis i revolucions vindran de les dones.

Podríem detectar també altres “males herbes dolentes” que creixen on no deuen i fan mal:

Dins nostre

- A nivell de les relacions interpersonals en la família, les amistats, l'escola, el treball, la vida associativa...
- A nivell econòmic
- A nivell polític
- A nivell cultural-religiós
- A nivell eclesial
- Els diners, que s'imposa com a déu: “no es pot servir a dos senyors, a Déu i al diner”. O el poder, o el prestigi.

- Els grans i poderosos mitjans de comunicació, empreses de difusió i de publicitat, vinculats a grans poders econòmics sovint enganyant, introdueixen “males herbes”, per exemple invitant al joc a infants i joves, o idees condicionades per interessos econòmics, que no diuen la veritat.

Calen unes condicions per canviar la realitat

- Cal unió del poble, de tots els “pobres” i empobrits. No es fàcil ja que hi ha moltes diferències entre la majoria de la població: de sous, de feines, de món cultural, de situacions personals, familiars, educatives, d’opinions...
- Cal pedagogia per sensibilitzar, ajudar a prendre consciència (“si hi ha pobres és perquè hi ha rics”), a que s’entenguin bé els objectius de la transformació social en bé de tothom, perquè s’entengui quines són les “males herbes dolentes” i quines les bones com el gra de mostassa que sempre torna a créixer.
- Calen moviments organitzats a favor de la igualtat de gènere, de la pau, la justícia, l’ecologia...
- Cal solidaritat.
- Cal creure en la força, empenta, l’energia del que és petit.
- Els “ocells” que gaudeixen de les branques de la “mala herba”.

Sobre les comunitats cristianes, els grups de RdV, els moviments eclesials i l’ACO, el text ens pot suggerir:

- Les comunitats petites són el futur a l’església.
- Les parròquies i els moviments evangelitzadors també es van fent petits i ens podem preguntar: cap on van? Potser hem d’acceptar la petitesa com un valor evangèlic, i seguir creient, esperant, estimant...

- Potser hem de deixar les “temptacions” de quantitats, d'església massa plena o triomfant...

L'església, les comunitats, neixen i creixen de forma incontrolada, com el gra de mostassa, no sabem on, i no hem de voler controlar-ho.

C. SENTIR I OBRAR: QUÈ HI PODEM FER? (QUAN NO ES POT FER RES, O MOLT POC?) (ACTUAR)

Es tracta d'obrar i sentir col·lectiu, intel·ligent, persistent, constant, coherent i decidit amb i al costat dels exclosos.

La pregunta és (F. Fernández Buey): “¿Com mantenir l'esperança de la transformació social davant de l'escàndol de la desigualtat, de la injustícia i de la depredació de la natura i quin tipus d'esperança, quan s'ha hagut d'abandonar l'optimisme històric que fou característic de les utopies progressistes, deterministes, científistes i mecanicistes?”

Quines actituds prioritàries hauríem de tenir en compte?

Seguint l'esperit de les Benaurances i del Magnificat, ens cal passar de mort a vida, molts PASSOS, moltes PASQUES.

L'element bàsic de la fe cristiana és la PASQUA, el pas de mort a vida, la passió-mort i resurrecció de Jesús, el pas alliberador creatiu de Déu enmig nostre, el pas de nosaltres i de tota la humanitat cap a Déu.

La Pasqua és:

- el que vivim, el triomf de la llum sobre la tenebra, del Misteri de la Vida sobre el misteri de la iniquitat.
- el que creiem i confessem: Jesús.
- el centre de les nostres celebracions: l'eucaristia, és a dir, la comunió fraterna, el partir-se i entregar-se pels altres, tot alliberament i el triomf de Jesús sobre tot mal i la mort.
- el que esperem: la consumació plena, la Terra Nova.

Cada cop que fem un dels passos que ara anomenaré, experimentem el Pas de Déu entre nosaltres, el Pas d'aquest món al Pare-Mare i si

Déu és amor, és el Pas cap a l'Amor ple, l'amorificació de la humanitat o, dit d'una altra manera, la divinització-humanització de tot el poble, de tots nosaltres. I és així com comuniquem Déu-Tot Misericòrdia i com donem testimoni de la vida de Jesús.

Quines actituds, quines “pasqües” serien convenientes de transitar a nivell personal?

1. A NIVELL PERSONAL ENS FARÀ BÉ PASSAR

- de l'orgull, l'enveja, de l'autosuficiència i superioritat a la HUMILITAT, a la VULNERABILITAT i a la POBRESA ESPIRITUAL de reconèixer-se i acceptar-se tal com som. I de la força, al reconeixement del que som, a la DEBILITAT, a la que reconeix les pròpies febleses.
- de l'egocentrisme-tancament en les tasques al TREBALL EN EQUIP i del posseir, tenir i acaparar béns, serveis, temps i coneixements, a la SENZILLESA I EL COMPARTIR.
- de la inconsciència, ignorància, manca de sensibilitat, la inconstància, les presses, les immediateses, les inestabilitats, les volatilitats i la incoherència, a la CONSCIÈNCIA, al despertar, estar atents, escoltar, reflexionar, dubtar de tot el que es dona per suposat o per “normal”. Dels axiomes de la cultura dominant, a la CONSTÀNCIA, la solidesa, el seguiment de les accions, la fidelitat... i a avançar vers la COHERÈNCIA entre el que diem, sentim i fem, en profundes conviccions, valors i actituds fermes.
- de la passivitat i del “no hi ha res a fer”, de les impotències comprensibles, o l'activisme, protagonisme, i massa soroll, al COMPROMÍS, a l'actuar amb noves i profundes respostes, repolitització per fer front als autoritarismes, en favor dels més necessitats i al costat, colze a colze amb ells, que siguin protagonistes de les decisions, organització, vinculat a la CONTEMPLACIÓ i AL SILENCI...

- del fer-se la víctima a ESTAR AL COSTAT DE LES VÍCTIMES QUE SOFREIXEN.
- del rancor, el ressentiment i la venjança al PERDÓ, que cal preparar, ritualitzar, amb algun acte significatiu que s'encamina a la germanor universal, a la solidaritat.
- de la mala intenció, la iniquitat, la ira, del mal gust, la maldat a la BONDAT i al BON HUMOR, a la BELLESA, i LA CREATIVITAT. De la tristor, l'avorriment, el desencant a la JOIA, LA FESTA, el GAUDIR DE LA VIDA.

2. A NIVELL INTERPERSONAL ENS FARÀ BÉ PASSAR

- de la desconexió a la CONNEXIÓ amb la realitat, amb allò comú, allò públic.
- de l'aïllament al VINCLE amb les persones, ja que formem part d'un sol organisme, d'un cos, d'una vida, d'un planeta i cosmos. Ser testimonis de vincles, crear grups, trobada, el que ens fa humans, tot reconeixent les nostres vulnerabilitats. I de la fredor relacional, a les relacions AFECTIVES, CALOROSSES, TENDRES... Tenir amiatat, no coses.
- de la indiferència a la COMPASSIÓ, al CONSOL, sense actitud de superioritat, d'igual a igual, de feble a feble. Es tracta de mirar el sofriment, visibilitzar-lo, posar atenció, fer-se responsable, implicar-se.
- del descuit al TENIR CURA (principis ètics feministes), d'un mateix, de les relacions humanes, de les relacions entre els pobles (els altres no són una amenaça), de la relació amb la terra.
- del competir al COOPERAR.
- de les desconfiances a la CONFIANÇA.

- del poder autoritari al SERVEI als altres, amb gratuïtat, sense segones intencions, ni interessos individuals, ni esperar res a canvi, encara que estiguem contents de la reciprocitat.

3. A NIVELL SOCIAL ENS FARÀ BÉ PASSAR

- de la por, la inseguretat, que dona poder als poders d'aquest món, a l'ESPERANÇA, com experiència que anticipa el futur. Treballant pel i en el present Jesús escoltava i comprenia les pors i generava esperança. Compartir les pors i les inseguretats de les persones. I de percebre els canvis com caos i resistir-s'hi a percebre el CANVI i les INNOVACIONS com OPORTUNITATS humanitzadores.
- de la injustícia al treball per la JUSTICIA: denúncia, defensa dels drets humans, estar al costat de les víctimes de les injustícies...
- de l'agressivitat, l'odi, el sentir-se amenaçat i els instints primaris a la PAU, el diàleg, la comunicació no violenta... Del dominar el món, sortint de casa, a FER CASA del MÓN.
- de les diverses esclavituds a la LLIBERTAT d'esperit, de pensament, a la crítica, a l'alliberament de prejudicis, esquemes mentals rígids, culpabilitzacions, de lleis internes i externes injustes, d'autoritarismes i poders impositius...
- de les desigualtats a la IGUALTAT social, de gènere, d'edats, territorials... I de la insolidaritat, de les soledats no volgudes, dels aïllaments a LA COMUNITAT DE GERMANES I GERMANS, sentint-nos fills/es del MISTERI D'AMOR I DE VIDA que habita dins i entorn nostre.
- de les desinformacions, mentides a la INFORMACIÓ-COMUNICACIÓ i CONEIXEMENT veraders, a la VERITAT I NETEDAT DE COR.

- dels autoritarismes, decisions individuals a la PARTICIPACIÓ I DEMOCRÀCIA.

- Els cristians d'esquerres o d'un cristianisme d'alliberament passem (pasqua) pel dolor i la mort i podem donar molta saba, molta vida d'església futura en sants, teòlegs, persones compromeses, i no tant personatges individuals, sinó que ara més aviat som sants/es, un col·lectiu...
- Per passar d'una cultura dominant i individualista, competitiva i de l'èxit, del materialisme possessiu (poc cultiu del pensar, llegir, interioritzar) cal anar a una cultura de reconeixement i acceptació de la fragilitat (text de Sant Pau), de les febleses i defectes, ràbies, orgulls traumes, ombres propis (la psicologia és molt important en aquesta tasca), de la humilitat (*humus*: terra, tocar de peus a terra) a una cultura de la pau, de diàleg i la solidaritat que és escolta activa (des sentiments, pors, desigs, ansietats, pensaments, esperances, fracassos de l'altre), posar-se a la pell de l'altre, de comprendre, d'exposar-se al canvi, a la conversió, de disposar-se a trencar i canviar esquemes mentals i morals rígids, segurs i tancats, d'aprendre sempre, d'entendre perquè l'altre reacciona de tal manera, què em reflecteix de mi que no m'agrada, que em fa de mirall, cercar les causes de la no entesa...

Teresa Pàmies

“Els ideals d'emancipació no es recolzen en textos morts ni en xifres gelades sinó en la capacitat d'estimar i de patir pel que estimes”.

Teresa Losada:

“Arribar a entendre el diàleg com una actitud interior, com una manera de ser, ja que els dics del nostre cor han cedit”.

Sobre tot, escoltar molt, llegir molt (desenvolupar el pensament crític) i estimar molt.

Com diu Josep M, Esquirol a *Humà més humà. Una antropologia de la ferida infinita* (Quaderns Crema, Assaig, Barcelona 2021): **“L’essència de la paraula és el cant. I el cant hi és, sobre tot, per fer-nos companyia”.**

ANNEX 1

Qüestions que el ponent suggereix a l'ACO camí del XII Consell:

- **Ajuntar un subnom o una explicació breu del nom** que inclogui el Precariat.

Anar re-elaborant els Objectius

- El quart món acull als altres “precaris”: Ens caldria promoure accions a favor de la igualtat social i de la distribució justa de les riqueses, els béns i el temps.
- Treballar per una església on el laïcat, la dona siguin més protagonistes, participin en les decisions, direcció, animació pastoral, ministeris i en les negociacions, i augmenti el grau de democràcia de tota la vida eclesial.
- ***Accions possibles pels Grups de Revisió de vida, les Zones i per tot el Moviment***

- Promoure els drets socials i el drets a l'autodeterminació.
- Obrir-se, acollir i cridar a formar part dels nostres grups dins del possible, o convocar en trobades específiques:

al precariat treballador estranger: el coneixement i respecte a totes les formes ètniques i culturals,

als més vulnerables: sense-sostre, presos, quart món... espais en cada arxiprestat-barri, comarca per ells/es.

- Ser arreu artesans de la pau, d'una cultura i educació per la pau (comunicació no violenta, mediació de conflictes) i de la solidaritat.

- Exercir les pràctiques ecològiques: promoure els drets mediambientals, les Eco-parròquies solidàries i espais i temps semblants.
- Exercitar i fer aprenentatge pràctic de la democràcia participativa a tots nivells.
- Promoure la igualtat home-dona: serà molt important promoure els drets de la igualtat de gènere.
- Ser creadors i promotors d'utopia i esperança.
- Aglutinar persones properes als valors evangèlics: trobades, berenars-sopars, diàlegs.
- Crear petites comunitats on es comparteixi l'evangeli, la fe, les accions, la celebració eucarística. El grup de Revisió de vida, de fet, ja és una petita comunitat cristiana, i cal crear-ne al voltant dels membres i grups de l'ACO.
- Participar i, si no existeixen, crear-ne en els nostres entorns:
 - grups de Justícia i Pau
 - Espais de diàleg conflicte català
 - Espais de diàleg interreligió i interconviccional
 - Espais i grups d'anàlisi de la realitat
 - Espais i temps per la formació política democràtica
 - Espais i temps de silenci i espiritualitat
 - Espais i temps de relació interpersonal d'amistat, de festa
 - Espais i temps d'art, bellesa, creativitat...

- En quant a l'Organització:
 - Ser més flexibles i amb més rapidesa de resposta a les demandes socials i eclesials.
 - Desafeixugar l'organització i caminar vers un tipus d'organització més senzilla.
 - Seria bo crear el Comitè diocesà de Barcelona.
- Relació amb altres moviments
 - Idees JOC i ACO: document del pas de la JOC a l'ACO.
 - Consell català d'Acció Catòlica.
 - Promoure i recolzar el moviment de Joves Empremta Co4: consciència, constància, coherència, compromís.
- Relació amb l'Església

Els nous moviments religiosos d'alliberament dels pobles oprimits, empíricament herètics o mal vistos per les cúpules de les institucions religioses (l'ACO es pot sentir dins d'aquesta corrent) encara que no sempre es distancien prou de les autoritats religioses que justifiquen la conservació social del sistema i col·laboren amb la injustícia establerta (l'ACO quin paper hi té en relació amb les autoritats eclesiàstiques?)

I sobre tot, escoltar molt, llegir molt (desenvolupar el pensament crític) i estimar molt.

ANNEX 2

Condicions per la transformació social revolucionària

Per un veritable canvi social revolucionari, seguint, adaptant i actualitzant Gramsci caldria:

- 1. La creació d'hegemonia de la societat civil.** Les religions i espiritualitats i en concret el cristianisme d'alliberament (i altres espiritualitats alliberadores) poden aportar molt en l'articulació i resistència de les classes socials subalternes, aglutinant tot el precariat com a bloc contra-hegemònic en la societat civil.
- 2. La difusió d'una reforma intel·lectual, moral i espiritual en les motivacions i conviccions profundes.** La interrelació, l'intercanvi, el diàleg entre els comunismes, anarquismes, humanismes, conviccions laiques i les savieses de les tradicions religioses i espirituals de la humanitat, en el que aporten de contemplació silenciosa de la realitat, de símbols interpretadors, d'impulsors, motor i estímuls per l'acció, de sensibilitat solidària amb els empobrits, d'escoltar-los i seguir-los, de coneixement i d'ètica, poden ser l'esperit del canvi revolucionari comunista.
- 3. L'organització d'una cultura de masses antagònica a la individualista materialista i possessiva capitalista** i, per tant, sigui de signe solidari, de pau, de justícia, llibertat, germanor.
- 4. L'articulació d'un sindicalisme de consells, ben democràtic, íntimament vinculat amb els moviments socials:** ecologisme, pacifista, feminisme i per una altra globalització, marees, per una renda universal, de joves, gent gran, de barris i comarques... i valorant el que aporten les religions i espiritualitats.
- 5. L'impuls d'un nou internacionalisme**, entre nacions (que no és un interestatalisme) que reivindica i promou el dret a l'autodeterminació dels pobles i nacions, que s'enfronta al capitalisme global que explota, destrueix la natura i la vida i

aliena persones i pobles, i vincula l'emancipació nacional amb l'emancipació social, sense separar-les, ni tampoc confondre-les.

ANNEX 3

Textos bíblics i evangèlics que poden també il·luminar

Del llibre de Samuel 8,10-18

10 Samuel va transmetre al poble, que li demanava un rei, totes les paraules del Senyor. 11 Els digué:

- Així us governarà el rei que tindreu: prendrà els vostres fills perquè serveixin en els seus carros de guerra i perquè facin d'escorta davant la seva carrossa. 12 Els prendrà per fer-los oficials que comandin mil homes o bé cinquanta. Els farà llaurar els seus propis conreus i segar els seus propis sembrats, i els farà fabricar les seves armes i els ormeigs dels seus carros de guerra. 13 Us prendrà les filles com a perfumistes, cuineres i pastisseres. 14 S'incautarà dels millors camps, de les millors vinyes i dels millors oliverars per donar-los als seus cortesans. 15 Exigirà el delme dels vostres sembrats i de les vostres vinyes per pagar els seus funcionaris i els seus cortesans. 16 Requirarà els vostres criats i criades i els vostres millors joves amb els vostres ases i els farà servir en els treballs públics. 17 Es quedarà la desena part dels vostres ramats, i vosaltres mateixos li fareu d'esclaus. 18 El dia que això passi, us queixareu del rei que us haureu triat, però el Senyor no us escoltarà.

Isaïes 60, 1-2

- 1 Alça't radiant, Jerusalem, que arriba la teva llum: sobre teu clareja com l'alba la glòria del Senyor.
2. Mentre les tenebres embolcallen la terra i negres nuvolades cobreixen les nacions, sobre teu resplendeix el Senyor, apareix la seva glòria.

Mateu 6, 22-23

El llum del cos (Paral·lel: Lc 11,34-36)

22 »El llum del cos és l'ull. Per tant, si el teu ull és bo, tot el teu cos quedarà il·luminat; 23 però si és dolent, tot el teu cos quedarà a les fosques. Perquè si allò que en tu ha de ser llum és fosc, que en serà, de gran, la foscor!»

La infància espiritual ens fa veure el món amb la mirada del Senyor: intentem que sigui mirada madura i transparent.

Mateu 26,6-13 i (Mc 14,3-9): Unció de Jesús a Betània:

6 Jesús es trobava a Betània, a casa de Simó el Leprós. 7 Mentre era a taula, se li va acostar una dona que duia una ampolleta d'alabastre plena d'un perfum molt valuós i el buidà sobre el cap de Jesús. 8 Els deixebles, en veure-ho, deien indignats:

-- De què serveix llençar-lo així? 9 S'hauria pogut vendre a bon preu i donar els diners als pobres.

10 Jesús se n'adonà i els digué:

-- Per què molesteu aquesta dona? Ha fet amb mi una bona acció. 11 **De pobres, en teniu sempre amb vosaltres;** en canvi, a mi no sempre em tindreu. 12 Aquesta dona, abocant sobre el meu cos aquest perfum, ha preparat la meua sepultura. 13 Us asseguro que, quan aquest evangeli serà anunciat per tot el món, també recordaran aquesta dona i diran això que ha fet.

Mateu 13,33-35 (Lc 13,20-21): Paràbola del llevat

33 Els digué una altra paràbola:

- Amb el Regne del cel passa com amb el llevat que una dona va posar dins tres mesures de farina, fins que tota la pasta va fermentar.

Mateu 20, 20-28: Petició de la mare dels fills de Zebedeu (Mc 10,35-45)

20 Llavors la mare dels fills de Zebedeu va anar amb els seus fills a trobar Jesús i es prosternà per fer-li una petició. 21 Jesús li preguntà: -Què demanes?

Ella li respongué:--Mana que aquests dos fills meus seguin en el teu Regne l'un a la teva dreta i l'altre a la teva esquerra.

22 Jesús contestà:--No sabeu què demaneu. ¿Podeu beure la copa que jo he de beure?

Els li responen:--Sí que podem.

23 Jesús els diu:--Prou que beureu la meva copa, però seure a la meva dreta o a la meva esquerra, no sóc jo qui ho ha de concedir: hi seuran aquells per a qui el meu Pare ho ha preparat.

24 Quan els altres deu ho sentiren, es van indignar contra els dos germans. 25 Jesús els cridà i els digué:--Ja sabeu que els governants de les nacions les dominen com si en fossin amos i que els grans personatges les mantenen sota el seu poder. 26 Però entre vosaltres no ha de ser pas així: qui vulgui ser important enmig vostre, que es faci el vostre servidor, 27 i qui vulgui ser el primer, que es faci el vostre esclau; 28 com el Fill de l'home, que no ha vingut a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida com a rescat per tothom.

Mateu 5, 1-12: Les Benaurances (Lc 6,20-26)

- 1 En veure les multituds, Jesús pujà a la muntanya, s'assegué, i se li acostaren els deixebles.
- 2 Llavors, prenent la paraula, començà a instruir-los dient:
- 3 Feliços els pobres en l'esperit: d'ells és el Regne del cel!
- 4 Feliços els qui ploren: Déu els consolarà!
- 5 Feliços els humils: ells posseiran la terra!
- 6 Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: Déu els saciarà!
- 7 Feliços els compassius: Déu se'n compadirà!
- 8 Feliços els nets de cor: ells veuran Déu!
- 9 Feliços els qui treballen per la pau: Déu els anomenarà fills seus!
- 10 Feliços els perseguits pel fet de ser justos: d'ells és el Regne del cel!
- 11 Feliços vosaltres quan, per causa meva, us insultaran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies! 12 Alegreu-vos-en i celebren-ho, perquè la vostra recompensa és gran en el cel. També així van perseguir els profetes que us han precedit.

Lluc 1,46-55: Càntic de Maria

- 46 Maria digué:--La meva ànima magnifica el Senyor,
- 47 el meu esperit celebra
Déu que em salva,
- 48 perquè ha mirat la petitesa
de la seva serventa.
Des d'ara totes les generacions
em diran benaurada,
- 49 perquè el Totpoderós
obra en mi meravelles:
el seu nom és sant,
- 50 i l'amor que té
als qui creuen en ell
s'estén de generació en generació.
- 51 Les obres del seu braç són potents:

dispersa els homes de cor altiu,
52 derroca els poderosos del soli
i exalta els humils;
53 omple de béns els pobres,
i els rics se'n tornen sense res.
54-55 Ha protegit Israel, el seu servent,
com havia promès als nostres pares;
s'ha recordat del seu amor a Abraham.

Romans 8,18-25

18 Jo penso que els sofriments del món present no són res comparats amb la glòria que s'ha de revelar en nosaltres. 19 Perquè l'univers creat espera amb impaciència que la glòria dels fills de Déu es reveli plenament: 20 l'univers creat es troba sotmès al fracàs, no de grat, sinó perquè algú l'hi ha sotmès, però manté l'esperança 21 que també ell serà alliberat de l'esclavatge de la corrupció i obtindrà la llibertat i la glòria dels fills de Déu. 22 Sabem prou bé que fins ara tot l'univers creat gemega i sofreix dolors de part. 23 I no solament ell; també nosaltres, que posseïm l'Esperit com a primícies del que vindrà, gemeguem dins nostre anhelant de ser plenament fills, quan el nostre cos sigui redimit. 24 Hem estat salvats, però només en esperança. Ara bé, veure el que s'espera no és esperança: allò que es veu, per què s'ha d'esperar? 25 Però nosaltres esperem allò que no veiem, i ho anhelem amb constància.

1 Tessalonicencs 5,19-22

19 No sufoqueu l'Esperit 20 ni menyspreu els dons de profecia. 21 Examineu-ho tot i quedeu-vos amb el que és bo. 22 Allunyeu-vos de tota mena de mal.

2 Corintis 4,8-12

8 Ens veiem oprimits pertot arreu, però no esclafats; sense camins a seguir, però no sense sortida; 9 perseguits, però no atrapats; tirats per terra, però no abatuts; 10 sempre portem en el nostre cos els senyals de l'agonia de Jesús, perquè també en el nostre cos es manifesti la seva vida. 11 És ben bé així: nosaltres, els qui vivim, estem sempre amenaçats de mort per causa de Jesús; així la vida de Jesús es manifesta en la nostra carn mortal. 12 D'aquesta manera, la mort continua la seva obra en nosaltres, i la vida, en vosaltres.

Efesis 4,17-24: Revestir-se de l'home nou

17 Us dic, doncs, i us urgeixo pel Senyor que no visqueu més com viuen els pagans, que es guien per raonaments sense valor. 18 La seva intel·ligència és plena de tenebra i estan allunyats de la vida de Déu, ja que l'enduriment del seu cor els manté en la ignorància. 19 Insensibles com són, s'han donat al llibertinatge, fins al punt de cometre sense fre tota mena d'impureses. 20 Però vosaltres, no és pas això el que heu après del Crist, 21 si és que realment heu escoltat el seu anunci i heu estat instruïts per ell. Així, doncs, segons la veritat que ve de Jesús, 22 renunciieu al vostre comportament passat i despulleu-vos de l'home vell que es va destruint rere els desigs seductors; 23 renoueu espiritualment el vostre interior 24 i revestiu-vos de l'home nou, creat a imatge de Déu en la justícia i la santedat que neixen de la veritat.

1 Joan 4,1

1 Estimats, no us refieu de qualsevol que sembli inspirat; més aviat poseu-lo a prova per veure si és de Déu, perquè corren pel món molts falsos profetes.

BIBLIOGRAFIA

Llibres

Francisco Fernández Buey. *Sobre izquierda alternativa y cristianismo emancipador*. Editorial Trotta. Madrid, 2021.

Esquirol, Josep Maria. *Humà, més humà. Una antropologia de la ferida infinita*. Quaderns Crema, Barcelona, 2021.

Xirinachs Benavent, Oriol. *Tornem-los la salabror*. Centre de Pastoral Litúrgica. Col·lecció: Emmaús. Barcelona, 2021.

Lluís Duch. *Conceptes fonamentals d'antropologia i religió*. A cura d'Ignasi Moreta. Fragmenta Editorial. Barcelona, 2020.

Quim Cervera. *El diàleg interreligiós, esperit del comunisme de la precarietat*. Ediciones Experiencia. Barcelona, 2019.

Revistes

- *Quetzal*. Revista dels Comitès Óscar Romero de Catalunya. Novembre 2020. Numero 81
- *El Pregó*. *Eclesial d'informació i opinió*. Numero extraordinari d'estiu-tardor 594, 2021. La Crisi de la transmissió de la fe.
- *Dialogal*. Un món amb ànima. Num. 76. Estiu 2021.
- *Salillum*. Acció Catòlica Obrera. Primavera-estiu 2021. Num.13.
- *Paraules i Fets de Dones*. Num. 84. 2020. Revista del Col·lectiu de Dones en l'Església i per la Paritat.

- *L'Agulla*. Diferents articles.
- *Foc Nou*. Diferents articles.

Articles

- “Las Grandes Causas en lo pequeño”. 24 març 2019-Trobada d’ Araguaia. Begoña Iñarra. Misionera de Ntra.Sra de Àfrica.
- “Abrir caminos de esperanza e inclusión en tiempos de pandèmia”. Pepa Torres Pérez. Ponència 12 octubre a la Jornada General de l’ACO 2020.
- “El coronavirus és una amenaça molt forta per als barris més pobres”. Joan Benach.
- Article al diari *ARA*: Marta Segura. Directora de Recerca al Centre National de la Recherche Scientifique. “Per què dos sexes?”. 25 abril 2021.
- *Articles d’El Punt-Avui*
 - Entrevista a Antoni Segura. President del Patronat del CIDOB. “La societat del XXI és dependent i inclusiva i valora la diferència”. 20 desembre 2020.
 - Entrevista a Enric Masllorens. Director General de la Fundació Jesuïtes Educació. “Cal ensenyar que la vida no té sentit sense l’altre”. 12 juliol 2021.
 - Entrevista a Xavier Casanovas, ex-director de Cristianisme i Justícia. “Allà on no hi ha criteri de veritat , s’instal·la la llei del més fort”. 14 octubre 2019.
 - Entrevista a Xavier Soler, geòleg i arquitecte naval. “Som en

un estat de benestar imaginari”. 16 març 2021.

- Entrevista a Carles Freixa, antropòleg expert en joventut. “Els joves han de tenir un paper clau per superar la pandèmia”. 13 febrer 2021.
- Entrevista a Francesc Cabana, historiador. “Caldria igualar el valor del treball al del capital”. 21 octubre 2018.
- Articles del 2019-2020-2021
 - Carme Vinyoles Casas. Membre de la Càtedra de Responsabilitat Social Universitària de la Universitat de Girona. “La classe social i el futur dels joves”.
 - Antoni Soy, professor de la Universitat de Barcelona. “Crisi energètica, també”.
 - Xavier Ferrer. “Democràcia o autoritarisme”. 20 març 2021.
 - Àngel Castiñeira i Josep Maria Lozano. Professors d’ Esade. “Tems disruptius”. 25 abril 2019.
- **A l’Econòmic** d’*El Punt-Avui*. Santiago Niño Becerra. Catedràtic d’estructura econòmica. IQS School de Management. 1271 6th ave New York Ny 10020. Del 9 al 15 de setembre del 2018.
- A la revista **La República** d’*El Punt-Avui*:
 - Entrevista a Francesc Torralba. Del 17 al 23 novembre 2018.
 - El Dossier de la República. Europa, a examen. Anàlisi,. Antoni Segura i Mas, historiador: “La fi de la postmodernitat?. Del 30 de juny al 6 de juliol 2018.

- Universitat. Eloi Serrano, Director de la Càtedra d' Economia Social del TecnoCampus Mataró-Maresme.
- “L’Economia social posa la persona a l’eix, no el capital”. Del 30 de juny al de juliol 2018.
- Anys 20: Què ens espera? Àngel Castiñeira. Director de la Càtedra de Lideratges i Governança democràtica d’Esade.”Els canvis seran ràpids i imprevistos”. Del 4 al 10 de gener 2020.
- Anys 20: Què ens espera? Irene Casellas. “2020: la dècada disruptiva”. Del 4 al 10 de gener 2020.

Apunts, articles i guions de xerrades propis.

 www.acocat.org
 hola@acocat.org

 facebook.com/aco.acciocatolicaobrero
 [@ACOCat](https://twitter.com/ACOCat)